

СТАНОВИЩЕ

по дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор” в СА „Д. А. Ценов” – Свищов по Област на висшето образование: 3. „Социални, правни и стопански науки“, Професионално направление: 3.7. „Администрация и управление“, Научна специалност: „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Публична администрация)“

Изготвил становището: доц. д-р Михаил Симеонов Чиприянов

Автор на дисертационния труд: Александра Милутин Пенъшиевич

Тема на дисертационния труд: „КОЛИЧЕСТВЕНИ МЕТОДИ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ УСЛУГИ В СРЕДНИТЕ УЧИЛИЩА НА РЕПУБЛИКА СЪРБИЯ“

I. Общо представяне на дисертационния труд:

Комбинирането на двете цели – качество на образователния продукт и възвращаемостта на инвестициите изисква следването на адекватна управленска политика, която от своя страна следва да бъде подплатена със задълбочен количествен и качествен анализ. Появата на новата цел – възвращаемост на инвестициите, е огромно предизвикателство за управлението на системата и за да бъде преодоляно то, е необходимо да се промени и начинът, по който се осъществява наблюдението и оценката на тази система.

Представеният дисертационен труд е в общ обем от 168 стандартни машинописни страници и включва: съдържание, въведение, три части (глави), заключение и препоръки, литература и приложения. Библиографията включва списък от 139 източника, в т.ч. и интернет ресурси.

Коректно са формулирани целта, задачите, обекта, предмета и тезата на изследването.

В първа глава е акцентирано на съвременните теоретични концепции за образованието. Във втора глава се засягат методологията и параметрите на емпирично изследване на процесите в средните училища в Република Сърбия. В трета глава се представят стратегически насоки за развитие на частните средни училища в Сърбия.

Основното предложение от проучването е, че систематичното, непрекъснато и всеобхватно прилагане на количествените методи и статистически анализ са основните

предпоставки за вземане на подходящи и валидни управленски решения, които осигуряват ефективно и ефикасно планиране, доминираща конкурентна позиция и оптимална връзка между потребностите на учениците, от една страна, и генерирането на печалба, от друга.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

Актуалността на изследването е добре аргументирана.

Обемът на дисертационния труд и методическия инструментариум удовлетворяват на целта на изследването. Използвани са както общи, така и специфични количествени методи: статистическо наблюдение, статистически анализ на емпирични данни, индуктивен подход. Събраните данни от анкетното изследване са обработени чрез използването на SPSS софтуерен пакет. При формулирането на стратегиите за развитие са приложени методи като: бизнес моделиране, стратегически анализ, анализ на риска, описателни методи и др.

Кандидатката демонстрира висок научен стил на изразяване.

Авторефератът отразява точно и пълно дисертационния труд.

Положително е, че кандидатката е публикувала в специализирани издания самостоятелно или в съавторство пет статии и един доклад по темата на дисертацията.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Дисертационният труд притежава теоретичната и практическата значимост като основните приноси моменти се изразяват в следното:

1. Систематизирани са ключовите характеристики на системата на частното средно образование като елемент на образователната система на Р Сърбия и са открити измеренията, в които е необходимо да се съсредоточат управленските усилия за тяхното успешно функциониране.

2. Изведени са различията в разбиранията и нагласите на ученици от частни и държавни средни училища в Р Сърбия по отношение организацията на обучението, подкрепата, която получават, и институционалната среда. Използвани са емпирични методи за получаване на валидни мнения на учениците относно удовлетвореността, мотивацията, стандартите и качеството на преподаване, ефективността и ефикасността на учебния процес.

3. Обобщени са влиянията на различни външни и вътрешни фактори и са изведени стратегически варианти за развитие на едно от частните училища в Р Сърбия. Очертани са потенциалното въздействие, последиците и значението на факторите,

необходимостта от реакция и капацитетът на училището да се справи с възможни заплахи.

4. Разработен е бизнес модел на частно училище. Оценени са елементите на модела, които имат най-силни краткосрочни и дългосрочни ефекти и върху които следва да се осъществят най-интензивни интервенции. Моделът е допълнен с помощта на концепцията 5S за ефективно определяне на балансиран бизнес политики и стратегически варианти за развитие на училищата.

IV. Критични бележки и въпроси по дисертационния труд.

На места в текста има малки стилови пропуски, което може да се отдаде на националността на кандидатката.

В основното изложение, както и в приложенията се откриват фигури или части от текст на сръбски език (напр. с. 162-168), което не повишава качеството на разработката.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

Александра Милутин Пенъишевич е представила проект на дисертационен труд, който отговаря на изискванията за придобиване на образователна и научна степен „доктор”.

Давам положителна оценка и предлагам на научното жури да присъди на Александра Милутин Пенъишевич образователна и научна степен „доктор“ по Област на висшето образование: 3. „Социални, правни и стопански науки“, Професионално направление: 3.7. „Администрация и управление“, Научна специалност: „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Публична администрация)“.

Дата: 16.03.2020

Изготвил становището: доц. д-р Михаил Чиприянов

(.....)

OPINION

on a doctoral thesis for obtaining an educational and scientific degree of Doctor of Philosophy at the D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov in Area of Higher Education: 3. Social, Legal and Economic Sciences in Professional Field: 3.7. Administration and Management, Scientific Major: Organization and Management outside the Field of Tangible Goods Production (Public Administration)

Opinion submitted by: assoc. prof. Mihail Simeonov Chipriyanov, PhD

Doctoral candidate: Aleksandra Milutin Penjisevic

Doctoral thesis title: QUANTITATIVE METHODS IN THE MANAGEMENT OF EDUCATIONAL SERVICES IN THE REPUBLIC OF SERBIA'S SECONDARY SCHOOLS

I. General presentation of the doctoral thesis:

The combination of two objectives – the quality of the educational product and the return on investment requires following an adequate managerial policy, which respectively shall be backed with an in-depth quantitative and qualitative analysis. The introduction of a new objective – the return on investment is an enormous challenge to the management of the system and to overcome it we shall change the means of monitoring and evaluating this system.

The presented doctoral thesis has a total volume of 168 standard print pages and consists of: contents, introduction, three chapters, conclusion and recommendations, bibliography and appendixes. The bibliography lists 139 sources, including internet resources.

The research objective, tasks, object, scope and hypothesis have been clearly defined.

Chapter one places an emphasis on the contemporary educational concepts. Chapter two deals with the methodology and the parameters of the empirical research on the processes at the secondary schools in the Republic of Serbia. Chapter three presents strategic guidelines for the development of the private secondary schools in Serbia.

The main proposal that the research brings forward is that the systematic, constant and comprehensive application of qualitative methods and statistical analysis are the principal prerequisites for making appropriate and valid managerial decisions which secure efficient and effective planning, dominant competitive position and optimal relationship between the pupils' needs on the one hand, and generating profit, on the other.

II. Assessment of the form and content of the doctoral thesis.

The relevance of the research is well-argued.

The volume of the doctoral thesis and the methodological apparatus meet the research objective. The author has used both general and specific quantitative methods: statistical observation, statistical analysis of empirical data, inductive approach. The data gathered from the survey has been processed by using an SPSS software suite. In formulating the development strategies, the author has used applied methods such as: business modeling, strategic analysis, risk analysis, descriptive methods, etc.

The doctoral candidate has demonstrated a scientific written style.

The abstract reflects precisely and fully the doctoral thesis.

As an advantage, I can point out that the doctoral candidate has published individually or as a co-author five articles and one paper on the doctoral thesis topic.

III. Scientific and applied contributions of the doctoral thesis.

The doctoral thesis bears the theoretical and practical significance as the major contributions may be expressed as:

1. The author has systematized the key characteristics of the system of private secondary education as an element of the educational system in the Republic of Serbia and has outlined the dimensions to which managerial efforts shall be directed for their successful functioning.

2. The author has outlined the differences in the notions and attitudes of pupils from public and private schools in the Republic of Serbia regarding the management of education, the support that they receive and the institutional environment. The author has empirical methods for obtaining valid opinions by the pupils regarding their satisfaction, motivation, standards and quality of teaching, the efficiency and effectiveness of the learning process.

3. The author has summarized the influences of various external and internal factors and has drawn up strategic variants for the development of one of the private schools in the Republic of Serbia. The author has also outlined the potential impact, consequences and significance of the factors, the need of reaction and the capacity of the school to deal with the possible threats.

4. The author has developed a business model of a private school. The author has assessed those elements of the model which have the strongest short and long-term effects and which necessitate the most intensive intervention. The model is supplemented with the help of

the 5S concept for efficiently determining balanced business policies for the development of schools.

IV. Critical notes and questions on the doctoral thesis.

Some passages in the text have minute stylistic omissions which is due to the candidate's nationality.

In the body of the text and the appendixes we can find figures or passages of text in Serbian (for instance pp. 162-168), which does not improve the quality of the thesis.

V. A summarized assessment of the doctoral thesis and a conclusion.

Aleksandra Milutin Penjisevic has presented a project of a doctoral thesis which meets the requirements for obtaining an educational and scientific degree of Doctor of Philosophy.

For these reasons, I vote positive propose to the academic jury to award to Aleksandra Milutin Penjisevic the educational and scientific degree of Doctor of Philosophy in Area of Higher Education: 3. Social, Legal and Economic Sciences in Professional Field: 3.7. Administration and Management, Scientific Major: Organization and Management outside the Field of Tangible Goods Production (Public Administration).

Date:16 March 2020

Opinion submitted by: assoc. prof. Mihail Chipriyanov, PhD

(.....)